

20.10.2010: Światowy Dzień Statystyki

Statystyki europejskie: źródło informacji dla każdego

20 października po raz pierwszy świętowany będzie Światowy Dzień Statystyki¹. To wydarzenie podkreśla istotną rolę, jaką statystyka publiczna pełni w naszym społeczeństwie. Na szczęblu UE Krajowe Urzędy Statystyczne Państw Członkowskich oraz Eurostat przez ponad 50 lat dokładały starań, aby tworzone statystyki zawsze były rzetelne i porównywalne. Obecnie statystyki europejskie są w różnorodny sposób wykorzystywane przez coraz szersze grono osób.

Aby uczcić ten dzień, **Eurostat, urząd statystyczny Unii Europejskiej oraz 27 Krajowych Urzędów Statystycznych Państw Członkowskich**, które wspólnie tworzą **Europejski System Statystyczny² (ESS)**, publikują wspólną informację prasową ilustrującą rolę europejskiej statystyki publicznej.

Dlaczego statystyki europejskie są tak ważne?

Statystyki europejskie posiadają dwie główne cechy, które czynią je niezastąpionymi. Dostarczają one informacji o średniej dla całej UE, co stanowi punkt odniesienia do porównywania danych z Państw Członkowskich. Zapewniają one również porównywalne dane dla każdego z tych krajów, ułatwiając przedstawienie zarówno cech wspólnych, jak również różnicowania w ramach UE. Statystyki europejskie są dostępne dla wielu różnych dziedzin – finansów publicznych, cen, handlu zagranicznego, rynku pracy, zdrowia, edukacji ...

Jako jeden z żartobliwych przykładów można podać, w jaki sposób statystyki europejskie³ mogą pomóc w opisanu „statystycznych” obywateli Unii Europejskiej. Jeśli chodzi o kobiety, będzie to 42-latka, której przewidywana długość dalszego życia będzie wynosiła kolejne 41 lat. Miała około 28 lat, kiedy urodziła swoje pierwsze dziecko, oraz ma mniej niż dwoje dzieci³. Pracuje w usługach publicznych lub społecznych przez około 33 godziny tygodniowo³, i posiada wykształcenie przynajmniej średnie. W przypadku mężczyzny, będzie to 39-latek o przewidywanej długości dalszego życia 39 lat. Pracuje w branży usług rynkowych przez około 40 godzin tygodniowo³, i posiada wykształcenie przynajmniej średnie. Oczywiście te dane liczbowe stanowią jedynie punkt odniesienia, na podstawie którego obywatele mogą porównywać się ze swoimi sąsiadami. Dla przykładu w Polsce „Pani Przeciętna” to 40-latka, która prawdopodobnie przeżyje jeszcze 41 lat. Pierwsze dziecko urodziła w wieku 26 lat oraz ma mniej niż dwoje dzieci. Posiada przynajmniej średnie wykształcenie. „Pan Przeciętny” ma 36 lat i przewidywane dalsze trwanie jego życia to 37 lat. Ma przynajmniej średnie wykształcenie.

Użytkownicy statystyk – od Komisarzy Unii Europejskiej i rządów Państw Członkowskich do studentów i przedsiębiorstw...

Obecnie statystyki europejskie odgrywają kluczową rolę w:

- określaniu kierunków polityki państwa w poszczególnych dziedzinach życia społecznego i gospodarczego,
- podejmowaniu decyzji ekonomicznych przez przedsiębiorstwa
- umożliwianiu obywatelom oceny postępów w realizacji celów rozwoju społecznego lub ekonomicznego i porównania się ze swoimi sąsiadami.

Na przykład: Komisja Europejska podejmuje decyzje o przydzielaniu środków na rozwój regionalny w oparciu o europejskie statystyki regionalne, a zharmonizowane statystyki cen odgrywają kluczową rolę w kształtowaniu polityki monetarnej Banków Centralnych. Przedsiębiorcy korzystają ze statystyk handlu zagranicznego, aby analizować nowe możliwości na rynku wewnętrznym, a obywatele Unii Europejskiej mogą porównać opodatkowanie lub bezrobocie we własnym kraju z pozostałymi Państwami Członkowskimi. W 2011 r. we wszystkich Państwach Członkowskich odbędą się spisy ludności, a ich wyniki znajdą zastosowanie na przykład przy podejmowaniu decyzji na szczeblu krajowym dotyczących lokalizacji infrastruktury publicznej (szkół, szpitali, dostawy energii, transportu...), a na szczeblu europejskim przy określaniu wagi głosów poszczególnych Państw Członkowskich w Radzie Unii Europejskiej.

1. <http://unstats.un.org/unsd/wsd/Default.aspx>
2. ESS funkcjonuje jako sieć, w której rolą Eurostatu jest wyznaczanie kierunków prac nad harmonizacją statystyk w ścisłej współpracy z krajowymi instytucjami statystycznymi. ESS koordynuje również swoją pracę z krajami należącymi do Europejskiego Obszaru Gospodarczego / Europejskiej Strefy Wolnego Handlu, krajami kandydującymi, na poziomie Unii Europejskiej z pozostałymi służbami i agencjami Komisji oraz z Europejskim Bankiem Centralnym i organizacjami międzynarodowymi takimi jak ONZ, OECD, Międzynarodowy Fundusz Walutowy oraz Bank Światowy.
3. Średnie zostały obliczone w następujący sposób:
 - Mediana wieku według płci w 2008 r.
 - Przewidywana długość życia w medianie wieku w 2007 r.
 - Wiek kobiety w momencie urodzenia pierwszego dziecka w 2008 r.
 - Wskaźnik dzietności ogółem (liczba dzieci na kobietę) w 2007 r. Dokładna średnia wartość dla UE wyniosła 1,56.
 - Zatrudnienie według sektorów osób w wieku 25-49 lat w 2009 r.
 - Typowe godziny pracy pracowników w 2009 r. Głównym powodem występowania różnicy pomiędzy kobietami a mężczyznami w liczbie godzin przepracowanych tygodniowo jest wyższy udział kobiet pracujących w niepełnym wymiarze godzin.
 - Poziom wykształcenia osób w wieku 25-49 lat w 2009 r.